

Roll no. :
Date :

Duration -
MM - 10

1 अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानां सन्धिं विच्छेदं वा कृत्वा लिखत—

1

- (i) क जाड्यम् पाठतोऽप्यनभ्यासः ।
(क) पाठतः + अपि + अनभ्यासः (ख) पाठतो + ओपि + अनभ्यासः
(ग) पाठतोपि + अनभ्यासः (घ) पाठतोऽप्य + नभ्यासः
- (ii) अदीयमानं धनं निधनैकनिष्ठम् भवति ।
- (iii) सः वक्ष + छायायाम् उपविशन् अस्ति ।
- (iv) आश्रमस्य वातावरणं स्वच्छम् आसीत् ।

उत्तर - (i) (क) पाठतः + अपि + अनभ्यासः

- (ii) निधन + एकनिष्ठम्
- (iii) वक्ष + छायायाम्
- (iv) स्व + छम्

2 अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानां सन्धिं विच्छेदं वा कृत्वा लिखत—

1

- (i) शारदा अस्मात् वदनाम्बुजे निवासं क्रियात् ।
(क) वदनाम् + बुजे (ख) वदन + अम्बुजे (ग) वदना + आम्बुजे (घ) वदना + अम्बुजे
- (ii) सः वक्ष + छायायाम् उपविशन् अस्ति ।
- (iii) गुरुः + भवति ज्ञानप्रदाता ।
- (iv) मुनिरालयम् दृष्ट्वा राजा साश्चर्यम् अतिष्ठत् ।

उत्तर – (i) (ख) वदन + अम्बुजे

(ii) वक्षच्छायायाम्

(iii) गुरुर्भवति

(iv) मुनिः + आलयम्

3 अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानां सन्धिं विच्छेदं वा कृत्वा लिखत—

1

(i) यथा + इमां वाचं कल्याणीमां जनेभ्यः ।

(क) यथेमाम् (ख) यथैमां (ग) यथीमां (घ) यथिमां

(ii) नपेः सद्गुण + उपेतः आसीत् ।

(iii) तत् + श्रुत्वा यूथपः दुःखी अभवत् ।

(iv) का हानिस्ततो + धिका ।

उत्तर – (i) (क) यथेमाम्

(ii) सद्गुणोपेतः

(iii) तच्छ्रुत्वा

(iv) हानिः + ततः + अधिका

4 अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानां सन्धिं विच्छेदं वा कृत्वा लिखत—

1

(i) चन्द्रोदयः सर्वेभ्यः रोचते ।

(क) चन्द्रः, उदयः (ख) चन्द्रो, दयः (ग) चन्द्रो, उदयः (घ) चन्द्र, उदयः

(ii) हरिरस्ति न्यायप्रियः दयालुः च ।

(iii) लं प्राप्तम् तेन ।

(iv) त्वं कथं भावुकः आसीः

उत्तर - (i) (घ) चन्द्र + उदयः

(ii) हरिः + अस्ति

(iii) लम् + प्राप्तम्

(iv) भौ + उकः

5 अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानां सन्धिं विच्छेदं वा कृत्वा लिखत-

1

(i) कृषकः क्षेत्रं गतः आसीत् ।

(क) क्षेत्रम् गतः (ख) क्षेत्रङ् गतः (ग) क्षेत्रेः गतः (घ) क्षेत्रन् गतः

(ii) वधूरिव गेहनिर्माता काचिदपि नास्ति ।

(iii) मुनिरालयम् दृष्ट्वा राजा साश्चर्यम् अतिष्ठत् ।

(iv) तस्य शिर + छिन्नं वेत्वा आगच्छ त्वम् ।

उत्तर - (i) (क) क्षेत्रम् गतः

(ii) वधूः + इव

(iii) मुनिः + आलयम्

(iv) शिरच्छिन्नम्

6 अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानां सन्धिं विच्छेदं वा कृत्वा लिखत-

1

(i) विष्णवे नमः ।

(क) विष्णु + ए (ख) विष्णो + ए (ग) विष्णु + उ (घ) विष्णु + ओ

(ii) एषः रामः + चलति ।

(iii) अस्माभिः जगत् + ईशः नन्तव्यः ।

(iv) उद्यमेन + एव कर्माणि सिद्ध्यन्ति ।

उत्तर – (i) (ख) विष्णो + ए

(ii) रामश्चलति

(iii) जगदीशः

(iv) उद्यमेनैव

7 अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानां सन्धिं विच्छेदं वा कृत्वा लिखत—

1

(i) ग्रामेऽस्मिन् अनेत्रे परिश्रमिणः कृषकाः अवसन् ।

(ii) शीतलजले शिशुस्नाति ।

(iii) देवः आगच्छति ।

(iv) एषः कन्यानां विद्यालयः अस्ति ।

(क) विद्य + आलयः (ख) विद्या + आलयः (ग) विद्या + लयः (घ) विद्य + लयः

उत्तर – (i) ग्रामे + अस्मिन्

(ii) शिशुः + स्नाति

(iii) देव आगच्छति

(iv) (ख) विद्या + आलयः

8 अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानां सन्धिं विच्छेदं वा कृत्वा लिखत—

1

(i) यदि + अपि विभीषणः रावणस्य अनुजः आसीत् तथापि सः सज्जनः आसीत् ।

(ii) शोभनम्! मम रचनायां सः लेखकटीकते ।

(iii) मया शिवः + अर्च्यः अस्ति ।

(iv) हे गुरो ! मम शम् + काम् निवारयतु ।

(क) शम्काम् (ख) शङ्काम् (ग) शमकाम् (घ) शक्काम्

उत्तर – (i) यद्यपि

(ii) लेखकः + टीकते

(iii) शिवोऽर्च्यः

(iv) (ख) शङ्काम्

9 अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानां सन्धिं विच्छेदं वा कृत्वा लिखत—

1

(i) एतत् आसनम् कवे + ए अस्ति ।
(क) कबये (ख) कवये (ग) कवै (घ) कबे

(ii) किमर्थम् अत्र बाला + एका रोदति

(iii) सा पत्युर्ग + हं गच्छति ।

(iv) देवासुरसंग्रामे देवा जयन्ते ।

उत्तर – (i) (ख) कवये

(ii) बालैका

(iii) पत्युः + गेहम्

(iv) देवाः + जयन्ते

10 अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानां सन्धिं विच्छेदं वा कृत्वा लिखत—

1

(i) भौ + इकः मम कनिष्ठः पुत्रः अस्ति ।
(क) भौइकः (ख) भाविकः (ग) भविकः (घ) भोविकः

(ii) पश्य, तत्र एकः नवुलः सर्पश्च गच्छतः ।

(iii) अधुना त्वम् शान्तः भव ।

(iv) परिश्रमिणः सदैव सुलाः + भवन्ति ।

उत्तर – (i) (ख) भाविकः

(ii) सर्पः + च

(iii) शाम् + तः

(iv) स्रला भवन्ति